

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER- 2024
SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Labour (EC-202)

Date: 30/12/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Define labour market? Explain in detail characteristics of labour market. (20)
- Q. 2)** Explain the relationship between inflation and wages. (20)
- Q. 3)** Discuss the trend and effects of unemployment in India. (20)
- Q. 4)** Discuss the Government policy for removal unemployment in India. (20)
- Q. 5)** Define labour discrimination? Explain in detail bases of Discrimination. (20)
- Q. 6)** Define social security? What are the Provisions of Social Security in India (20)
- Q. 7)** Discuss the achievements and limitations of trade union in India. (20)
- Q. 8)** Define Industrial Labour? Discuss the problems of industrial labours. (20)
- Q. 9)** Define Labour welfare? Explain the Significance and Labour welfare facilities in India. (20)
- Q.10) Write Short notes. (Any Two)** (20)
- a) Minimum wages
- b) Labour productivity
- c) Characteristics of organized labours
- d) Labour Welfare

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** श्रमिक बाजार म्हणजे काय ? श्रमिक बाजाराच्या वैशिष्ट्यांचे तपशीलवार वर्णन करा. (२०)
- प्र. २)** महागाई आणि वेतन यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३)** भारतातील बेरोजगारीची प्रवृत्ती आणि परिणाम यांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ४)** भारतातील बेरोजगारी दूर करण्याच्या सरकारी धोरणाची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ५)** कामगार भेदभाव म्हणजे काय? भेदभावाचे तपशीलवार आधार स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ६)** सामाजिक सुरक्षिततेची व्याख्या लिहा ? भारतात सामाजिक सुरक्षेच्या तरतुदी काय आहेत. (२०)
- प्र. ७)** भारतातील कामगार संघटनेचे यश आणि मर्यादा यावर चर्चा करा. (२०)
- प्र. ८)** औद्योगिक कामगार व्याख्या लिहा ? औद्योगिक कामगारांच्या समस्यांवर चर्चा करा. (२०)
- प्र. ९)** कामगार कल्याणाची व्याख्या करा ? भारतातील कामगार कल्याण महत्त्व आणि सुविधा स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
- अ) किमान वेतन
- ब) श्रम उत्पादकता
- क) संघटित कामगारांची वैशिष्ट्ये
- ड) कामगार कल्याण